

FIL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVIL

IMHALLEF

ONOR. GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar il-Gimgha, 26 ta' April 2002.

Kawza Numru: 7

Citaz. Nru. 2365/99GV

Doc 239-02

Blye Engineering Co. Ltd.

Vs

**Stanley u Margaret konjugi
Sullivan**

Il-Qorti.

PRELIMINARI

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz taghha gie premess illi fuq inkarigu ta' certu Steve Gilmore, is-socjeta' attrici nstallat numru ta' "*air-conditioning units*" fit-Tower Point Guest House (ta' 4 Triq Sir George Borg, Sliema) li dak iz-zmien kienet gestita mill-istess Steve Gilmore, kollox skond il-fattura numru 8827 tal-10 ta' Marzu, 1998 (Dok. A hawn esebita), bil-prezz komplessiv ta' hamest elef u hamsin lira Maltin (Lm5,050);

Premess illi, ghalkemm interpellat diversi drabi biex ihallas, l-imsemmi Steve Gilmore baqa' inadempjenti u, meta giet biex tipprocedi kontrih,

I-attrici sabet li kien gja' telaq l-imsemmija *Guest House* u ntilfu ghal kollox it-tracci tieghu;

Premess illi, fil-frattemp, il-konvenuti bhala proprjetarji tal-*Guest House* fuq riferita, baqghu juzaw u jgawdu l-*"air-conditioners"* in kwistjoni minghajr ma hallsu xejn mill-prezz dovut, anki wara li gew debitament interpellati;

Premess illi fic-cirkostanzi l-proprjeta' tal-konvenuti zdiedet fil-valur minhabba l-*"air-conditioning"* fuq riferit u dan jikkostitwixxi arrikkament indebitu da parti tal-konvenuti a skapitu tas-socjeta' attrici;

Ghaldaqstant is-socjeta' attrici talbet lil din il-Qorti biex:

- 1 Tiddikjara li s-socjeta' attrici ghandha tiehu s-somma ta' hamest elef u hamsin lira Maltin (Lm5,050) tal-*"air-conditioning units"* installati fit-*Tower Point Guest House* fuq riferita, skond il-fattura esibita (Dok. A);
- 2 Tiddikjara illi s-socjeta' attrici ezawriet il-mezzi taghha kollha biex tipprova tithallas minghand Steve Gilmore, il-persuna li tat l-appalt in kwistjoni;
- 3 Tiddikjara illi, fic-cirkostanzi, l-konvenuti, qua' proprjetarji tal-*Guest House* fuq riferita, arrikkew ruhhom indebitament a skapitu tas-socjeta' attrici;
- 4 Konsegwentement, tikkundanna lill-konvenuti jhallsu lis-socjeta' attrici s-somma ta' hamest elef u hamsin lira Maltin (Lm5,050) fuq il-principju tal-kwazi kuntratt *"actio del rem verso"*;

Bl-ispejjez, u bl-imghax kummercjali, inkluzi dawk tal-ittra interpellatorja tat-28 ta' Jannar, 1999 u tal-ittra ufficjali tal-4 ta' Marzu, 1999, kontra l-konvenuti.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti a fol. 11 tal-process fejn eccepew:

Illi t-talbiet attrici huma nfondati fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez, minn dina l-Onorabbli Qorti, u dan ghar-ragunijiet segwenti;

Illi bejn is-socjeta' attrici u l-konvenuti qatt ma kien hemm xi forma ta' arrangament kontrattwali, u ghalhekk l-istess konvenuti m'humiex il-legittimu kontradictus fil-kawza odjerna;

Illi l-arrangament kontrattwali li kien fil-fatt jezisti, u cioe' bejn is-socjeta' attrici u terzi, kien f'sura ta' obbligi personali assunti mill-partijiet f'dan l-istess arrangament;

Illi l-figura legali li s-socjeta' attrici donna trid tatribwixxi lill-azzjoni odjerna, ma tinkwadrix ruhha fid-disposizzjonijiet tal-Ligi Maltija, u dan kif ser jirrizulta ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Salv eccezzjonijiet ohra permessi mill-ligi.

KONSIDERAZZJONIJIET

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li l-atturi kienu nstallaw numru ta' *air conditioners* fit-Tower Point Guest House, f'Tas Sliema fuq in karigu ta'

Steve Gilmore li kien imexxi dina l-*guest house*. Illi l-atturi kienu ppruvaw jinterpellaw lill dan Gilmore biex ihallas, izda wara rrizultat hom li dana kien harab minn Malta. Sussegwentement il-konvenuti, li kienu l-proprjetarji tal-*guest house*, regghu rriprendew pussess tal-*guest house* li kien fiha l-*airconditioners* installati mill-atturi. Dawn interpellaw lill-konvenuti biex ihallsu l-prezz taghhom izda irrifjutaw li jhallsu billi qed jikkontendu li huma ma kienux ordnaw l-*airconditioners* u se *mai* l-atturi kellhom ifittxu lill Gilmore u mhux lilhom.

L-atturi qed jesperixxu l-azzjoni maghrufa bhala '*de in rem verso*'. Dina l-azzjoni hija wahda sussidjarja meta l-azzjoni *ex contractu* mhux possibbli u hija proponibbli meta d-danneggjat ma jistax jesperixxi azzjoni ohra biex ineħhi l-pregudizzju subit. (Ara Torrente u Schelsinger). L-azzjoni hi bazata fuq il-principju li persuna ma tistax tiehu vantagg minn dannu arrekat lill haddiehor (*nemo locupletari potest cum aliena iactura*) u il-limiti taghha hu sal vantagg li t-terza persuna takkwista. L-azzjoni ssir biex jigi ristabilit ekwilibriju bejn iz-zewg patrimonij.

Il-konvenuti qed jippretendu li l-atturi l-ewwel messhom agixxew kontra d-debitur principali, Gilmore, anke permezz ta' nomina ta' kuraturi, imbagħad iduru kontra taghhom, fil-kaz li jkollhom ezitu negattiv fl-azzjoni taghhom. Fil-kaz in ezami l-atturi ma setghux jagixxu kontra Gilmore billi dana kien harab minn Malta u ma halla xejn warajh hlief dejn, kif inhu ammess mill-konvenuti. Dwar is-sottomissjoni tal-konvenuti li l-atturi agixxew kontra Gilmore bil-kuraturi fil-kaz tax-xogħol li sar f'Għawdex, l-atturi spejgaw li dan sar billi f'dak il-kaz ma kien sar ebda arrikkiment minn hadd, mhux bhal ma gara fil-kaz taghhom.

Għalhekk il-Qorti tikkonkludi li l-atturi ma kellhomx azzjoni ohra x'jesperixxu biex ineħhi l-pregudizzju subit hlief l-azzjoni prezenti.

Kwantu ghas-sottomissjoni tal-konvenuti li huma ma bbenefikaw bl-ebda mod mill'installazzjoni ta' dawn l-*airconditioners* fil-*guest house* taghhom, il-Qorti taghmel riferenza ghall provi prodotti minn fejn jirrizulta li l-konvenuti kienu qed jaghmlu uzu minn dawn l-*airconditioners* meta kellhom bzonn u meta jikru kmamar li jkollhom l-uzu tal-*airconditioners* huma jiccargaw aktar. Ghalhekk il-konvenuti bbenifikaw minn dawn l-*airconditioners*. Anke l-*guest house* zdiedet fil-valur u meta tigi biex tinbiegh il-konvenuti ser idahhlu aktar. Il-Guest House b'dan il-modi zdietilha r-rating.

Kwantu ghall-ammont mitlub Dok A fol. 5 dan l-ammont ma giex kontestat. Il-konvenuti pprezentaw *invoice* ohra ara fol. 28 izda kif spjegaw l-atturi dan il-kont jirreferi ghax xoghol li sar fil-post ta' Gilmore f'Ghawdex.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi l-Qorti tiddeciedi prevja li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti tilqa' t-talbiet attrici, u tikkundanna lill-konvenuti jhallsu lis-socjeta' attrici s-somma ta' hamest elef u hamsin lira Maltin (Lm5,050) kif mitluba.

Bl-imghax kummercjali u bl-ispejjez kontra l-konvenuti.

ONOR. IMHALLEF GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D

Frankie Mercieca
Deputat Registratur.